

17 april 2019

ULTREIA 89

IN DEZE ULTREIA:

Van de redactie

Impressions of a pilgrimage

Op de internationale toer

Onderzoek gewoonten en verwachtingen van pelgrims

Sint-Jakobsprocessie in Brussel

Mijn boek

Masterclass helende functie pelgrimeren

Oproep: Deel uw spirituele ervaringen

Expositie: 'Met potlood en penseel naar Santiago de Compostela'

Nieuws uit de regio

Een lied voor onderweg

De zin van de maand

Oproep aan de werkgroepen

Vacatures

Colofon

Van de Redactie

Mijn naam is Phil Kleingeld, auteur en communicatietrainer, en sinds kort redacteur van onze maandelijkse Nieuwsbrief Ultreia.

Ergens in 2007 kwam ik al rijdend door Spanje in aanraking met vreemd uitgedoste mensen die allemaal dezelfde kant op liepen. Mijn vrouw, een Spaanse, legde uit dat dit pelgrims waren die naar Santiago de Compostela liepen; de beroemde Camino de Santiago.

Mijn belangstelling was direct gewekt en ging ik mij in deze pelgrimstocht verdiepen en liep in 2012 en 2013 de Camino; vanaf Saint-Jean-Pied-de-Port. Het werd voor mij een levensbeïnvloedende gebeurtenis waarover ik het boek schreef: 'Een blind paard kan niet fout lopen of Hoe ik de Camino overleefde'.

Ik kijk uit naar al uw bijdragen en mochten er wensen zijn over de inhoud en/of lay-out van Ultreia, laat ons dat dan vooral even weten. Dan wordt daarmee rekening gehouden.

Met vriendelijke groet namens de redactie van Ultreia,

Phil Kleingeld

Ultreia!

'Impressions of a pilgrimage'

Op zondagmiddag 26 mei om 17.00 uur zal in de Goudse Sint-Janskerk, Achter de Kerk 2, 2801 JW Gouda, het 'Impressions of a Pilgrimage' worden uitgevoerd door een projectkoor o.l.v. Hermy Wiechers en een muzikaal ensemble bestaande uit: Gerben Budding, orgel, Frans de Berg, piano, Luca Genta, cello/basgitaar/tin whistles/blokfluiten, Ruud van der Steen, slagwerk/percussie en Dick Le Mair, vibrafoon/slagwerk.

De toegang is vrij en een bijdrage bij de uitgangscollecte om de kosten van het concert te dekken wordt zeer op prijs gesteld. U bent van harte welkom!

Op de internationale toer

De contacten met het buurland België zijn stevig en het Nederlands Genootschap neemt regelmatig deel aan de activiteiten van het Vlaams Compostelagenootschap en van het Waals Genootschap, Association Belge des Amis de Saint Jacques de Compostelle.

Op zaterdag 23 maart vond in Mechelen de jaarlijkse pelgrimszegen plaats, waarop honderden Vlaamse pelgrims werden uitgezwaaid. In de Romboutskathedraal zong het Vlaams Koor Adalar van Aubrac en enkele pelgrims, jong en minder jong, legden getuigenis af van hun camino zoals oog in oog staan met een hert in de bossen langs de camino Francés of al in het begin de weg moeten onderbreken door gezondheidsproblemen, of een hart onder de riem steken van hen die thuisblijven. Er waren

eerlijke en bemoedigende woorden voor hen die nog op weg willen gaan. Daarna kon iedereen die het wenste naar voren komen en individueel de pelgrimszegen ontvangen, al dan niet in het gezelschap van de thuisblijvers. Rond een goed gedekte tafel bleven we met onze Vlaamse vrienden nog wat napraten. In de middag gaf voorzitter Peter Hesseling een presentatie over het Nederlands Genootschap en lichte bestuurslid Monique Walrave de Huiskamer van de Lage Landen in Santiago de Compostela toe.

Op zondag 31 maart was de Association Belge aan de beurt. Al enkele jaren wordt door dit Waals Genootschap een nieuwe camino in België bewegwijzerd, de via Tenera. Deze keer was het stuk tussen Beloeil (Waar ook het prachtige kasteel staat) en Saint-Aybert, net aan de Franse grens, aan de beurt. Wel honderd wandelaars namen deel aan deze twintig kilometer lange tocht door een prachtig landschap. Hiermee is het deel van de Via Tenera in Wallonië, tussen Geraardsbergen en Saint-Aybert, helemaal bewegwijzerd. De Franse club gaat nu verder Frankrijk in en het Vlaams Compostelagenootschap maakt zich sterk om de weg tussen Antwerpen en Geraardsbergen te bewegwijzeren. En dit alles met Santiago als doel!

Monique Walrave

Sint-Jakobsprocessie in Brussel op zaterdag 1 juni 2019

Ook dit jaar trekt de St.-Jakobsprocessie van de Onze-Lieve-Vrouw van Goede Bijstandkerk naar de Kapellekerk in het centrum van Brussel. De dag begint om 10.30 uur met de pelgrimsmis in de Onze-Lieve-Vrouw van Goede Bijstandkerk aan de Kolenmarkt. Deze mis wordt opgeluisterd door het koor van het Vlaams Compostelagenootschap Adalard van Aubrac.

Na de mis vertrekt de processie naar de Kapellekerk via de straten in de buurt van de Grote Markt. Manneke Pis op de hoek van de Stoofstraat en de Eikstraat wordt voor deze gelegenheid aangekleed als pelgrim. Rond 13.00 uur drinken de deelnemers nog een glas op de vriendschap.

Het Vlaams Compostelagenootschap en de Association Belge des Amis de Saint Jacques de Compostelle nodigen graag iedereen uit om naar Brussel te komen. U bent van harte welkom vanaf 10.30 uur in de Goede Bijstandkerk, liefst met jakobsschelp!

Onderzoek gewoonten en verwachtingen van Pelgrims

Julien Delecoeuillerie is student Toerisme en Recreatie aan de Hogeschool in Doornik, België. Op dit moment werkt hij bij de Dienst voor Toerisme van de stad Doornik als stagiair en werkt aan een project over de route naar Santiago de Compostela, met als doelstelling het onthaal voor de pelgrims in Doornik te verbeteren.

Bijgaand treft u een link aan naar de vragenlijst die als doelstelling heeft om informatie te krijgen over de verwachtingen en de behoeften van de pelgrims die al een deel of al de reis naar Santiago de Compostela hebben gemaakt. U zou mij enorm helpen als u de vragenlijst zou willen invullen. Bij voorbaat hartelijk dank daarvoor! [Klik hier!](#)

Mijn Boek

Een blind paard kan niet fout lopen – Phil Kleingeld

In dit reisverslag neemt Phil u mee langs de wandelpaden van de Camino de Santiago; de wereldberoemde pelgrimstocht. Op een persoonlijke en indringende manier vertelt hij over zijn belevenissen en vaak bizarre ontmoetingen. Hij doet dat via humoristische anekdotes, afgewisseld met soms een serieuze beschouwing. Heel bijzonder zijn de 'mirakels' die hij onderweg heeft ervaren; iets waar de Camino om bekend staat!

Ga met hem mee op reis van Saint-Jean-Pied-de-Port tot aan Santiago de Compostela en ontdek Spanje op een totaal andere manier! Dit boek bevat 26 pagina's met een groot aantal praktische wandeltips en adviezen voor toekomstige wandelaars.

Masterclass helende functie pelgrimeren

Velen hebben al eens opgemerkt dat pelgrimeren een helende en transformerende functie kan hebben.

Pelgrims gaan op pad met de wens om te genezen in de vorm van fysieke of mentale genezing, dan wel in de vorm van het vinden van antwoorden op lastige vraagstukken. Vanuit de wetenschap is hier nog maar weinig aandacht aan besteed. Daarom organiseerde de Camino Academie in samenwerking met de universiteit van Tilburg op 4 april een dagprogramma met de titel 'Therapeutic Journeys' waarin juist deze dimensie van het pelgrimeren centraal stond.

Het ochtendprogramma werd gebracht door key note speaker dr. Heather Warfield, die er speciaal voor overvloog uit Amerika. Zij schetste de stand van zaken in het bestaande onderzoek en bood mogelijkheden voor toekomstig onderzoek. Na de lunch verzorgden verschillende sprekers introducties vanuit hun eigen perspectief op het thema. Religie-psycholoog Jos Pieper en hoogleraar Rituele Studies Paul Post boden een academisch perspectief, terwijl Peter van der Schaft, John van der Sluis en Ben Noorloos, en Bart Hetebrij spraken vanuit hun ervaringen met het begeleiden van pelgrimages voor speciale doelgroepen – respectievelijk psychiatrische patiënten, 'kansrijke jongeren' en militaire veteranen.

De uitwisselingen gedurende de dag boden vruchtbare grond voor discussie en ook perspectieven voor mogelijke samenwerking in de toekomst. Een eerste tastbare uitkomst is in ieder geval een LinkedIn groep getiteld 'Therapeutic Journeys: Pilgrimage and Healing' waarop het gesprek kan worden voortgezet.

Oproep: Deel uw spirituele ervaringen!

De redactie van de Jacobsstaf is benieuwd naar uw verhaal over een spirituele ervaring. Veel pelgrims maken vóór en tijdens hun camino dingen mee die zij niet kunnen verklaren, maar die wel wezenlijk voor hen zijn. Ook in hun latere leven. Heeft u ook zulke zingevende, spirituele ervaringen gehad voordat u op camino ging of tijdens uw tocht? Hoe hebben deze ervaringen zin gegeven aan uw leven?

In Jacobsstaf 121 (p. 36-37) doet Dick Clements bijvoorbeeld verslag van zijn spirituele ervaring in het artikel over zijn afgebroken camino:

In de winter van 2011 heeft Dick in een natuurpark in de buurt waar hij graag wandelt een spirituele ervaring. 'Ik zat daar op een bankje toen er iemand naast me kwam zitten. Ik voelde dat ik ging zweven. Ik verlangde op dat moment heel erg naar de hemel, naar een andere wereld, weg van alles. Maar die persoon naast me zei: "Kom terug naar hier, want je bent nog niet klaar. Je hebt nog iets af te maken".' Enigszins verward keert hij naar huis terug. Enige tijd later leest hij een boek over de tocht naar Santiago en denkt: dit wil ik ook doen.

Ook zin om uw spirituele ervaring te delen? Stuur uw reactie naar redactie@santiago.nl, dan nemen wij mogelijk contact met u op voor een interview.

Expositie: 'Met potlood en penseel naar Santiago de Compostela'

Tijdens deze expositie staan aquarellen over de pelgrimsreis van Rein van Uden naar Santiago de Compostela centraal. In de vier maanden die hij over de 2600 km deed, heeft hij tekeningen en foto's gemaakt van dorpen, steden en landschappen en na thuiskomst heeft hij die gebruikt om schilderijen en aquarellen te maken. Deze kunstwerken heeft hij vorig jaar al in Le Chemin (nabij Vézaley) geëxposeerd en die zijn vanaf 14 juni tot met 8 september in de Remigiuskerk, Kerkstaart 8 in Hengelo (Gelderland) te bewonderen. De openingstijden van de expositie zijn: elke woensdag- en zaterdagmiddag van 13.30 uur tot 16.00 uur, elke zondagmorgen voor en na de kerkdienst en op afspraak.

Meer van zijn werk kan [via zijn website](#) worden bekeken.

Een lied voor onderweg

'Wandelaar, er is geen weg' is een gedicht van Antonio Machado en veelvuldig door Spaanse artiesten gezongen. Het gedicht was speciaal voor de camino geschreven. Veel Spaanse pelgrims dragen dit gedicht, vaak [gezongen door Juan Manuel Serrat](#) met zich mee.

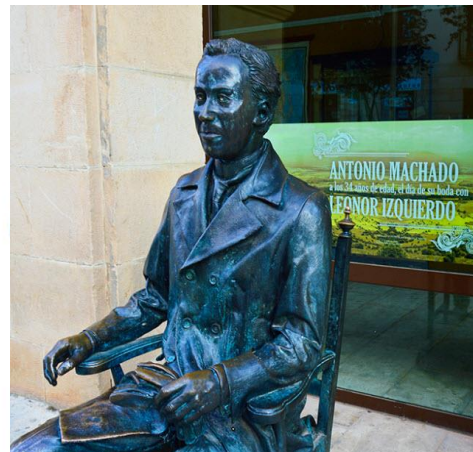
Het gedicht houdt een aanmoediging in en geeft aan dat de weg belangrijker is dan het doel en dat mensen hun eigen weg kunnen kiezen. Als zij al lopend omkijken, om te zien waar zij hebben gelopen, kunnen zij zich troosten met de gedachte dat dat stuk niet meer moet worden afgelegd. Onderstaand treft u de Spaanse versie en de Nederlandse vertaling aan. Dat laatste kan natuurlijk nooit zo goed zijn als het origineel, maar geeft wel een indruk hoe goed het gedicht eigenlijk is.

Caminante, son tus huellas el camino y nada más;
Caminante, no hay camino,
se hace camino al andar.
Al andar se hace el camino,
y al volver la vista atrás
se ve la senda que nunca
se ha de volver a pisar.
Caminante, no hay camino
sino estelas en la mar.”

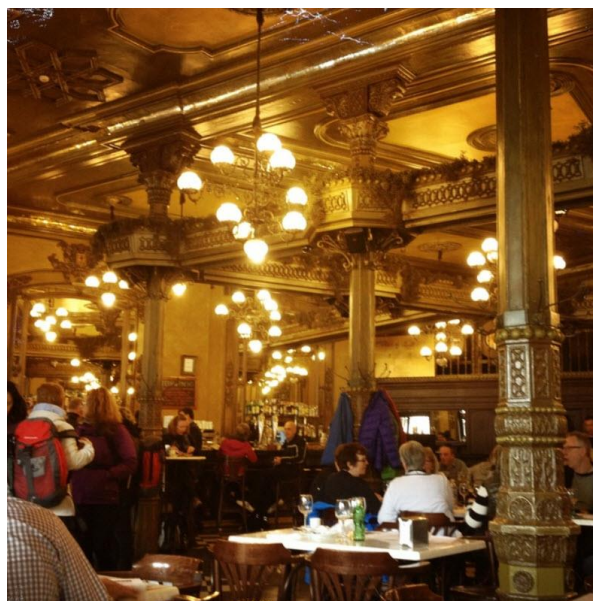
De vertaling is vrij vertaald:

Wandelaar, het zijn je stappen die het pad maken en niets meer
Wandelaar, er is geen pad
Het pad ontstaat al lopende
Al lopend ontstaat het pad en als je achteruit kijkt
zie je waar je nooit meer hoeft te gaan.
Wandelaar, er is geen pad
het zijn slechts rimpelingen in de zee.

De zin van de maand

Het is altijd leuk om iets in het Spaans te kunnen zeggen. Een woord of zinnetje wat je niet zo snel op school leert of tijdens op Spaanse les. De suggesties van deze maand zijn enkele antwoorden op de vraag van de camarero (ober) of iets lekker gesmaakt heeft. Meestal komen pelgrims, die de taal niet spreken, niet veel verder dan muy bien of het opsteken van een duim. Hier zijn twee mogelijkheden die gebruikt kunnen worden om eens wat anders te zeggen:

- **A tope!** (Beregoed)
- **De puta madre!** ('Rete' goed!)

Veel mensen denken geheel onterecht dat de laatste opmerking een scheldwoord is. Dat is niet het geval. Probeer het maar eens uit en ervaar hoe leuk daarop zal worden gereageerd.

Oproep aan de werkgroepen

De redactie staat open voor berichten en nieuwtjes vanuit de werkgroepen. Laat ons weten wat er leeft, wat de laatste nieuwtjes zijn en welke plannen of initiatieven worden ontplooid en dan kijken wij welke berichten kunnen worden opgenomen in de volgende Ultreia.

Nederlands Genootschap van Sint Jacob

Janskerkhof 28a

3512 BN UTRECHT

tel: 030 - 231 53 91

fax: 030 - 231 82 81

e-mail: info@santiago.nl

ING: IBAN: NL41INGB0005151146

Rabo: IBAN: NL53RABO0303573917

De vele activiteiten binnen het Genootschap kunnen worden gerealiseerd door de inzet van een groep van meer dan tweehonderd vrijwilligers. Nagenoeg altijd in goede harmonie, maar heel soms leidt een verschil in inzicht tot een conflict dat ook door het bestuur niet tot tevredenheid kan worden opgelost. In het Handboek voor Vrijwilligers is een paragraaf opgenomen over conflicthantering. Daarin wordt de mogelijkheid geboden vertrouwenspersonen in te schakelen indien daaraan behoefte mocht zijn. Dit geldt ook in geval van grensoverschrijdend gedrag. De vertrouwenspersonen zijn zonder tussenkomst van anderen direct te benaderen. De huidige vertrouwenspersonen hebben te kennen gegeven ruimte te willen maken voor nieuwe vertrouwenspersonen. We zijn daarom op zoek naar

twee vertrouwenspersonen

De algemene eisen zijn:

- onafhankelijke opstelling t.o.v. bestuur en organisatie
- ervaring in het omgaan met complexe intermenselijke verhoudingen en gedrag
- het betrachten van uiterste zorgvuldigheid in de werkzaamheden en daarbij de positie van alle belanghebbenden nauwgezet in het oog houden
- ervaring met dit soort werk en/of mediation

De vaardigheden van de vertrouwenspersoon zijn:

- kan zelfstandig werken
- is communicatief vaardig, zowel mondeling als schriftelijk
- behandelt meldingen op een integere, efficiënte en effectieve wijze
- luistert actief en bevordert het constructieve verloop van gesprekken
- behandelt de verkregen informatie vertrouwelijk
- bezit onderzoeksvaardigheden
- heeft inzicht in eigen handelen en de impact daarvan op anderen
- geeft relevante signalen af aan het bestuur

De vereisten t.a.v. de kennis van de vertrouwenspersoon zijn:

- kent de interne organisatiestructuur- en cultuur
- kent de statuten, het Huishoudelijk Reglement en het Handboek Vrijwilligers
- volgt desgewenst relevante bijscholing om het kennis- en vaardigheidsniveau op voldoende niveau te houden
- heeft kennis van individuele en groepsprocessen

We zouden graag een mannelijke en een vrouwelijke vertrouwenspersoon aanstellen.

Voor informatie en reacties kunt u zich wenden tot de voorzitter van het Genootschap:

Peter Hesseling: voorzitter@santiago.nl

Gezocht: Ervaren webmaster

De werkgroep website & ICT van het Nederlands Genootschap van Sint Jacob is druk bezig met de vernieuwing van santiago.nl. Daarnaast is er voor het draaiend houden van de huidige website ook nog meer dan genoeg te doen. Daarom zijn we op zoek naar een webmaster die de werkzaamheden van de huidige webmaster, Han Pronker, ondersteunt.

Waar zijn we naar op zoek?

De werkgroep is op zoek naar een iemand die affiniteit heeft met het beheren van websites. Het is fijn als je een ICT-achtergrond hebt en al ervaring als webmaster maar het is geen vereiste.

Wat ga je doen?

- je ondersteunt webredacteuren bij technische vragen. Zo nodig help je met het plaatsen van een foto of bericht op een pagina.
- je lost problemen op met mail accounts@santiago.nl (hiervoor is ook de steun ingeroepen van een andere vrijwilliger)
- je ondersteunt de vrijwilligers van de ledenadministratie, webwinkel, landelijke bijeenkomsten bij technische vragen op het gebied van de website.
- je hebt zo nodig contact met het ICT-bedrijf dat de website technisch beheert als we zelf de calamiteiten niet kunnen oplossen.
- je denkt mee met de ontwikkeling van de nieuwe website.

We verwachten uiteraard niet van je dat je deze taken direct kan overnemen. Daarvoor is een inwerktraject nodig, en overleg over welke taken jou het meest aanspreken. Geïnteresseerd? Heb je vragen?

Neem dan even contact op met Han Pronker via webmaster@santiago.nl

Colofon:

Ultréa is een uitgave van het Nederlands Genootschap van Sint Jacob. Voor meer informatie en nieuws zie de website www.santiago.nl en de facebookpagina, waar je ook tips en ervaringen kunt uitwisselen met andere pelgrims.

Het Genootschap heeft een vertrouwenspersoon die u kunt benaderen voor problemen, conflicten of een vertrouwelijk gesprek. Voor nadere informatie: zie <https://www.santiago.nl/vertrouwenspersoon/vertrouwenspersonen>

Redactie: Bianca Quadflieg en Phil Kleingeld

Redactieadviseurs: Julie Merks, Monique Walrave

Verzending: Han Lasance

De volgende Ultréa verschijnt eind mei 2019. Wij zien uw kopij graag vóór 15 mei 2019 tegemoet op ultraia@santiago.nl.

Aanwijzingen voor de auteur:

Kopij mag maximaal 300 woorden bedragen in platte tekst (tekst zonder opmaak), bij voorkeur met een relevante foto/afbeelding (met bronvermelding) erbij. Wij gaan er vanuit dat wij deze foto dan vrij mogen gebruiken.

